

ALMANNA- OG HEILSUMÁLASTÝRIÐ

FYRISITINGARDEILDIN

Umfarsskriv	Dgf. 15.06.2000	Ár-nr.slág 3/2000
Til Almannastovuna	A.H. j.r nr. 0.63-9901817	Síða 1 av 3
Heiti		

Vegleiðing

um

viðgerð av umsóknum um stuðul sambært lóg um stuðul til upphaldspening - serliga viðvíkjandi gjaldsavgerðum frá Ríkisumboðnum.

Sambært § 1, stk. 1 í lóg nr. 90 frá 6. juni 1997 um stuðul til upphaldspening verður sett sum treyt, at viðkomandi av tí almenna er **álagdur** at gjalda upphaldspening.

Sambært § 3, nr. 1 í kunngerð nr. 143 frá 26. september 1997 um stuðul til upphaldspening skal við umsóknini m.a. leggjast avrit av **gjaldsavgerð** (bidragsresolution) frá Ríkisumboðnum.

At viðkomandi av tí almenna skal vera álagdur at gjalda upphaldspening merkir, at Ríkisumboðið í eini gjaldsavgerð (bidragsresolution) skal hava tikið avgerð um hetta.

Almannastovan, sum umsitur stuðulin til upphaldspening, hefur í einum ítøkiligum máli sýtt fyri at veita umsøkjara stuðul til upphaldspening (konfirmatiónsgjald) við tí grundgeving, at avgerðin hjá Ríkisumboðnum ikki álegði umsøkjaranum at gjalda upphaldspening, í hesum føri konfirmatiónsgjald, men at avgerðin harafturímóti bert var ein staðfesting av eini avtalu foreldranna millum.

Í hesum sambandi skulu útgreinast nøkur viðurskifti í samband við gjaldsavgerðir tiknar av Ríkisumboðnum.

Gjaldsavgerðir og innihaldsligar orðingar

Alt eftir hvørjar umstøðurnar eru í málinum, nýtir Ríkisumboðið ymiskar orðingar í gjaldsavgerðum:

1. Gjaldið kann vera ásett av Ríkisumboðnum
2. Gjaldið kann vera ásett eftir avtalu foreldranna millum
3. Gjaldið kann vera tílskilað sambært avtalu foreldranna millum

Orðingarnar, sum Ríkisumboðið nýtir í hvørjum einstøkum føri, hava samband við treytirnar hjá Ríkisumboðnum fyri eftirfylgjandi at kunna broyta eina gjaldsavgerð. Orðingarnar hava sostatt einki samband við reglurnar, sum stuðul til upphaldsþening verður veittur eftir.

Viðv. 1.: Gjald ásett av Ríkisumboðnum kann seinni broytast av Ríkisumboðnum, um umstøðurnar í málinum eru broyttar.

Viðv. 2.: Gjald ásett av Ríkisumboðnum eftir avtalu foreldranna millum kann seinni broytast av Ríkisumboðnum, tó bert um umstøðurnar í málinum eru munandi meira broyttar. Staðfesting av broyttu umstøðunum krevur vanliga útgreinan av fortreytunum fyri avtaluni.

Viðv. 3.: Er gjaldið tilskilað sambært avtalu foreldranna millum kann hetta ikki seinni verða broytt av Ríkisumboðnum, men bert við dómi.

Treytin sambært lóg um stuðul til upphaldsþening er, at "persónur av tí almenna er álagdur at gjalda upphaldsþening ...", jbr. § 1, stk. 1, nr. 2, og skal hetta kunna skjálprógvast, jbr. § 3, nr. 1 í kunngerð um stuðul til upphaldsþening.

Viðkomandi spurningar at seta í hesum samabandi eru:

- hvussu "álagt" skal tulkast
- um øll 3 sløgini av avgerðum frá Ríkisumboðnum kunnu metast at áleggja viðkomandi eina gjaldsskyldu, soleiðis at allar avgerðir Ríkisumboðsins um upphaldsþening lúka treytirnar fyri at vera ein gjaldsavgerð, og
- um ja, av hvørji upphædd stuðulin skal roknast eftir.

Treytirnar um, at viðkomandi skal vera álagdur at gjalda og kunna skjálprógva gjaldasavgerð tikna av Ríkisumboðnum, mugu metast at vera settar út frá tí sjónarmiði, at neyvt eftirlit kann havast við at umsøkjarnir uppfylla treytirnar fyri at fáa stuðul útgoldnan, og at stuðulsupphæddin er røtt. Av hesi orsök kunnu sjálvbodnar avtalur foreldranna millum ikki nýtast sum grundarlag fyri at fáa stuðul.

Verður treytin, um at tað almenna skal hava **álagt** viðkomandi at gjalda upphaldsþening, tulkað sambært orðaljóðinum, kann hetta í summum førum hava óhepnar fylgir við sær fyri umsøkjaran.

Í fyrsta lagi merkir hetta, at sjálvbodnar avtalur foreldranna millum, sum verða staðfestar av Ríkisumboðnum, lúka ikki treytirnar fyri at fáa stuðul. Í øðrum lagi er tað Ríkisumboðið, sum skal taka avgerðina, og vil hetta siga, at foreldrini skulu vera ósamd, ella hava seming frá Ríkisumboðnum fyri neyðini. Við ørðum orðum, so kunnu foreldur, sum semjast um gjald av upphaldsþeningi, og sum fáa Ríkisumboðið at vátta avtalu teirra, ikki fáa stuðul.

Havandi endamálið við lógini í huga, sum er at veita stuðul til persónar, sum gjalda upphaldsþening til m.a. børn yngri enn 18 ár, mugu hetta metast sum ótilætlaðar avleiðingar av orðingini av treytunum settar í lógini.

Avgerðirnar hjá Ríkisumboðnum hava sum sagt einki samband við umsitingina hjá Almannastovuni av lógini um stuðul til upphaldsþening, og Ríkisumboðið tekur tí ikki hædd fyri, at gjaldsavgerðin skal kunna nýtast sum grundarlag fyri at fáa stuðul útgoldnan.

Ríkisumboðið viðmerkti í einum kærumæli í fyrrnevnda máli, at umsökjari við at venda sær til Ríkisumboðið hevði møguleika at fáa eina nýggja gjaldsavgerð við eini orðing, sum uppfylti neyðugu krøvini til at fáa stuðul til upphaldspening.

Verður dentur hóast hetta lagdur á orðingina í tí einstøku gjaldsavgerðini frá Ríkisumboðnum, er tað ógvuliga tilvildarligt, nær ein umsøkjari uppfyllir treytirnar fyri at fáa stuðul, og nær hann ikki uppfyllir treytirnar.

Dentur eigur tí ikki verða lagdur á sjálva orðingina í gjaldsavgerðunum hjá Ríkisumboðnum, tá umsitingarmyndugleikin ger av, um umsøkjari sambært lógini um stuðul til upphaldspening er álagdur at gjalda upphaldspening.

Fyriliggur ein gjaldsavgerð (bidragsresolution) frá Ríkisumboðnum, er treytin, um at persónurin skal vera álagdur at gjalda upphaldspening, uppfylt.

Hvørji upphædd skal stuðul veitast eftir

Sambært § 2, stk. 1 í lóg um stuðul til upphaldspening er tann árliga stuðulsupphæddin 50% av tí upphaldspening, sum persóni er álagt at gjalda, og sum hann hevur goldið.

Tá allar gjaldsavgerðir hjá Ríkisumboðnum eru at meta sum ein avgerð, ið áleggur persónum at gjalda upphaldspening, er spurningurin, hvørji upphædd stuðulin skal roknast eftir.

Ríkisumboðið upplýsir, at við ásetan av konfirmatiónsgjaldi verður sambært siðvenju tikið útgangsstøðið í, hvussu stórt tað vanliga barnagjaldið er.

Er barnagjaldið tað vanliga gjaldið + 25%, er konfirmatiónsgjaldið 3 x vanliga barnagjaldið.

Er barnagjaldið tað vanliga gjaldið + 50%, er konfirmatiónsgjaldið 4 x vanliga barnagjaldið.

Er barnagjaldið tað vanliga gjaldið + 100%, er konfirmatiónsgjaldið 5 x vanliga barnagjaldið.

Er gjaldið ásett av Ríkisumboðnum sambært siðvenju í tílíkum málum, verður stuðulin roknaður eftir hesi upphædd.

Hava foreldrini avtalað eina upphædd uppá t.d. kr. 6.000, og hevur Ríkisumboðið tilskilað hesa upphædd í eini gjaldsavgerð, so er hendan upphæddin størri enn upphæddirnar, ið vanliga verða ásettar. Í tílíkum verður at síggja burtur frá upphæddini tilskilað í gjaldsavgerðini, og skal í staðin siðvenjan fyri ásetan av upphæddum á økinum fylgjast.

Sambært hesum hevur tað fyri avgerðina hjá umsitingarmyndugleikanum ongan týdning, hvør upphædd er tilskilað í gjaldsavgerðini, um fyriliggjandi gjaldsavgerðin bert staðfestir eina avtalu foreldranna millum. Í einum tílíkum føri verður vanlig siðvenju á økinum at fylgja.

Almanna- og heilsumálastýrið, tann 19. juni 2000

Aibritt á Plógv
deildarstjóri

/ Jóhanna Arge
fulltrúi